

Memo naar aanleiding van rekenkameronderzoek koud overzetten bestemmingsplannen (14RV0057)

De rekenkamer heeft het rapport "bestemmingsplannen in kaart gebracht" uitgebracht.

Het college heeft bij brief van 4 juni 2014 een bestuurlijke reactie gegeven, nadat de uitkomsten van het rapport met de rekenkamer waren besproken.

Vervolgens was het rapport onderwerp van gesprek in de ronde tafel van 26 juni 2014.

Tijdens deze ronde tafel bespreking hebben de Stichting Milieuzorg Zeist en Stichting Beter Zeist aandacht gevraagd voor de procedures rond bestemmingsplannen en vooral de betrokkenheid van (derde) belanghebbenden daarbij. Dit mede in het licht van komende veranderingen als gevolg van de nieuwe Omgevingswet (verwachte in werking treding 2018).

Beide stichtingen bieden aan een bijdrage te willen leveren in de voorbereiding daarvan.

Ook is tijdens de ronde tafel door het college toegezegd dat in een interne memo ingegaan zal worden op de leerpunten voor de organisatie.

Terugkijkend kan vastgesteld worden dat de doelstelling van het koud over zetten van de bestemmingsplannen zijnde het per 1-7-2013 actueel hebben van alle bestemmingsplannen is gehaald. Daar zijn echter twee ingrijpende kanttekeningen bij te maken.

Ten eerste is er zoveel dynamiek in de samenleving (en de neerslag daarvan in de fysieke omgeving) dat de gedachte om tempo te kunnen maken door koud ofwel onveranderd overzetten van oud RO-regiem naar nieuw weliswaar in theorie te begrijpen is maar praktisch een illusie (is gebleken). Daarnaast moest tegelijk voldaan worden aan de wettelijke eis tot standaardisering (en dus tot aanpassing) van de regels, wat in de praktijk ook leidde tot aanpassingen. Hetzelfde geldt voor de wens om voor heel Zeist te komen tot zoveel mogelijk gelijke standaardregels.

Dat is (voor een deel) ook wel onderkend en met college en raad over gecommuniceerd, maar dit heeft niet geleid tot een andere keuze. Dit betekende dat er een soort hybride situatie ontstond waarbij we ons best gedaan hebben om zowel zo min mogelijk te wijzigen (of eigenlijk zo min mogelijk nieuwe rechtsgevolgen te laten ontstaan) maar anderzijds ook ons best gedaan hebben zogenaamde onvermijdelijkheden een goede plek te geven. Hierdoor is zeker onduidelijkheid ontstaan (ook als het gaat om verwachtingen).

Ten tweede stelt de rekenkamer dat formeel de juiste procedurestappen zijn toegepast. Echter is onvoldoende ingezien dat heel intensieve communicatie in dit proces nodig was vanwege boven omschreven hybride situatie en in ieder geval voor het goed managen van verwachtingen. De communicatie heeft zich te veel beperkt tot de formeel voorgeschreven communicatie.

Dat zouden we nu echt anders doen. Niet alleen als leereffect van het omschreven proces maar vooral omdat de tijd, context en verhoudingen enorm veranderd zijn. Interactie, participatie, verbinding leggen, contact maken en daarop gerichte communicatie is (natuurlijk soms met vallen en opstaan) een normaal onderdeel van onze werkwijze.

In paragraaf 2.3 constateert de rekenkamer dat met college en raad voldoende en juist is gecommuniceerd over voortgang, planning en financiële gevolgen van het project actualisatie bestemmingsplannen.

Dat neemt niet weg dat goed plannen (zo goed mogelijk rekening houden met externe omstandigheden en zo goed mogelijk inschatten van benodigde capaciteit/tijd) een punt van aandacht blijft; waarbij

tevens het flexibel omgaan met planning in complexe maatschappelijke thema's een punt van aandacht is.

Vooruitkijkend zien we een aantal ontwikkelingen.

Gebiedsgerichte ontwikkeling/rollen en verantwoordelijkheid gemeente-belanghebbenden (bezuinigingsdialoog). Andere betrokkenheid van burgers bij planontwikkeling.

Flexibilisering van bestemmingsplannen.

Anticipatie op en voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet.

Deze ontwikkelingen zien weliswaar op verschillende doelstellingen maar grijpen zeer op elkaar in.

We zullen een proces ontwikkelen waarbij genoemde ontwikkelingen goed bij elkaar gebracht worden.

Daartoe zullen we tijdig voldoende tijd en aandacht organiseren. Binnen het proces is het van belang om externe denkkraft en expertise te benutten zoals van de Stichting Beter Zeist en stichting Milieuzorg Zeist maar ook van andere belanghebbenden c.q. belangstellenden. Uiteraard is ook een belangrijke rol weggelegd voor bestuur en politiek.

Ten slotte heeft het college in haar bestuurlijke reactie geschreven met de aanbevelingen van de rekenkamer aan de slag te gaan. Het rapport van de rekenkamer en de aanbevelingen daarin helpen ons om tot verdere verbetering te komen. Ambtelijk zijn al stappen gezet, bijvoorbeeld voor een betere keuze over de wijze waarop bestemmingsplannen geactualiseerd worden, voor de verbetering van de informatievoorziening aan de burgers en voor de voorbereiding op de invoering van de omgevingswet. Hiermee en met de overige aanbevelingen zullen wij zeker nog verder gaan.